

Etxeko lanen banaketa

Sekuentzia honetan, hainbeste eztabaida sortzen dituen etxeko lanen banaketaz jardungo duzu. Ataza hauek proposatzen dizkizugu:

- * Gaiari buruz hausnartzeko, galdera irekiei erantzun.
- * Elkarrizketa bat entzun bitartean, egiak eta gezurak identifikatu.
- * Aditza aspektua iraganean: esaldietan erantzun zuzenak txertatu.
- * Ahoz taldekoei galderak egin, etxeko lan gehien nork egiten duen erabakitzeko.

Etxeko lanen banaketan, zein da zure esperientzia?

1. Zure familian banatzen al dira etxeko lanak? Zein da ba zure etxeko egoera?

- * Nire bikotekideak zeregin batzuk egiten ditu eta nik beste batzuk
  - * Etxe barruko garbiketa nik egiten dut, eta etxetik kanpokoak (erosketak egin, haurrak ikastolara eraman...)
- nire bikotekideak
- * Nire bikotekidea langabezian dagoenez, etxeko lan asko berak egiten ditu.
  - * Besterik?.....

2. Banaketa: Zer egiten duzu zuk eta etxeko beste kideek? Zein maiztasunarekin (beti, gehienetan, batzuetan, inoiz ez, nahi (ahal) duenean...? Erabili taula zer etxeko lan egiten duen bakoitzak adierazteko:

NORK /ZER egiten du?	Emazteak Neska-lagunak	Senarrak Mutil-lagunak	Semeak Alabak
Sukaldea eta ontziak garbitu Haurrak ikastolara eraman Otorduak prestatu Plantxan egin Garbigailua jarri/ arropa zabaldu Hautsak kendu Besterik?....			
Noiz? / zenbatero? Askotan, gehienetan, astean behin/bi, hiru aldiz...			

Oierren eta Patxiren kasuak: egia ala gezurra?

Oierrek eta Patxi bere emaztearekin etxeko lan asko konpartitzen dituzte, eta horregatik, bizimodua asko aldatu zaie. Entzun beraien esperientziak, baina lehenik irakurri beheko baieztapenak. Gero, elkarrizketa entzun bitartean, egia eta gezurrak identifikatu behar dituzu.

(etxeko lanen_banaketa.mp3)

	EGIA	GEZURRA
Bere alaba jaio zenean, Patxi langabezian geratu zen.	☐	☐
Oierrek etxeko lan hauek bakarrik egiten zituen: haurrak eskolara eraman eta sukaldea garbitu	☐	☐
Bai Oier, bai Patxi, lanik gabe geratu zirelako hasi ziren etxeko lanetan.	☐	☐
Patxi eta bere emazteak etxeko lanak erdi bana egiten dituzte.	☐	☐
Oierrek, normalean beti arratsaldean egiten zituen etxeko lanak.	☐	☐
Oier fisioterapeuta da, eta orain arte kontsulta batean egin du lan.	☐	☐
Haurrak izan zituztenean, Oierri bere emaztearekin lanak banatzea tokatu zitzaion.	☐	☐

Zer egiten zuten?

Etxeko lanen banaketarekin, Oier eta Patxiren bizimodua asko aldatu da, zalantzarik gabe. Beheko esaldietan gure bi protagonistek zer egiten zuten kontatuko dute, baina aditzak kendu dizkiogu. Osa itzazu esaldiak aditz zuzena aukeratuta. Ariketa egin baino lehen, irakur itzazu beheko adibideak eta azalpenak.

Oharra: iraganeko aditzak: nor eta zer-nork [hemen](#) kontsulta dezakezu.

ADITZA IRAGANEAN: ADITZ ASPEKTUAK

* Aditza, batzuetan ohiturazko orainaldian ("presente habitual") erabiltzen dugu: Egunero haurra ikastolara erama**TEN** nuen = "Lo solía llevar..." / Lehen (nik) nire emaztearekin asko hitz egi**TEN** nuen ("solía" hablar...) / Oierrek, lanik gabe ego**TEN** zenean, etxeko lanak egi**TEN** zituen. Cuando "solía" estar sin trabajo, "solía" hacer los trabajos domésticos.

* Beste batzuetan, gertatutakoa une edo denbora horretan kokatu nahi dugu:

Lanik gabe egon nintzenean, etxeko lanak egin nituen = Cuando estuve sin trabajo, hice los trabajos domésticos. (une, edo egoera puntualen)

Asteartean, haurra ikastolara **eraman** nuen= El martes llevé al niño a la ikastola.

Malen jaio zenean, langabezian **geratu** nintzen= Cuando nació Malen, me quedé en el paro.

prestatzen zituen

jaikitzen ziren

lan egiten zuen

bihurtu ziren

egiten zuten

hartu zuen

garbitzen zituen

otorduak .

2. Alaba jaio baino lehen, Oierrek, **egunero**, bere kontsultan , eta orain ezin du egun osoko lana egin.

3. Patxik, langabezian geratu zenean, bere alabatxoaren ardura .

4. Gosalduta ondoren, **gehienetan**, ontziak Oierrek eta, ondoren, bere seme-alabak ikastolara eramaten zituen.

5. Oierrek eta Patxik, **astero-astero**, etxe guztiko garbiketa .

6. Oier eta Patxi, **askotan**, oso goiz , eta horregatik, **gehienetan**, gauean goiz oheratzen ziren.

7. Garbi dago: Oier eta Patxi beraien haurrengatik etxeko "gizon".

Nork egiten ditu etxeko lan gehien?

Zuen taldean, nork egiten ditu etxeko lan gehien? Galdera horri erantzuteko

lehiaketa txiki bat egingo duzue. Horretarako, begiratu beheko taulan eta egin galderak zure albokoari. Ondoren, apuntatu taulan etxeko lan horiek nork egiten dituen. Ikus galdera-adibideak.

Galdera-adibideak:

Aizu, ..., zure etxean ~~nork~~ garbitzen du sukaldea? / Zure etxean, ~~zuk~~ egiten (al) dituzu erosketak?

~~Nork~~ egiten du plantxan? ~~Zenbatero~~ egiten duzu plantxan?

Egunero ~~nork~~ eramaten ditu haurrak ikastolara?.....

Zure etxean zuk ~~zer ez duzu~~ inoiz egiten? Eta normalean ~~zein etxeko lan~~ egiten dituzu?

ZER eta NORK	Emazteak Neska-lagunak	Senarrak Mutil-lagunak	Semeak Alabak
Sukaldea eta ontziak garbitu			
Haurrak ikastolara eraman			
Otorduak prestatu			
Plantxan egin			
Garbigailua jarri eta arropa zabaldu			
Hautsak kendu / Besterik?....			
Noiz? Zenbatero? Askotan, gehienetan, batzuetan			
Astean/hilean... behin/bi, hiru aldiz...			

Zuzenketa-orria

Oierren eta Patxiren kasuak: egia ala gezurra?

	EGIA	GEZURRA
Bere alaba jaio zenean, Patxi langabezian geratu zen.	✓	✗
Oierrek etxeko lan hauek bakarrik egiten zituen: haurrak eskolara eraman eta sukaldea garbitu	✗	✓
Bai Oier, bai Patxi, lanik gabe geratu zirelako hasi ziren etxeko lanetan.	✗	✓
Patxik eta bere emazteak etxeko lanak erdi bana egiten dituzte.	✗	✓
Oierrek, normalean beti arratsaldean egiten zituen etxeko lanak.	✗	✓
Oier fisioterapeuta da, eta orain arte kontsulta batean egin du lan.	✓	✗
Haurrak izan zituztenean, Oierri bere emaztearekin lanak banatzea tokatu zitzaion.	✓	✗

Zer egiten zuten?

1. Bere alaba jaio zenean, Oierrek etxeko lanak bere emaztearekin banatu zituen, eta, **astero** otorduak (prestatzen zituen)
2. Alaba jaio baino lehen, Oierrek, **egunero**, bere kontsultan (lan egiten zuen), eta orain ezin du egun osoko lana egin.
3. Patxik, langabezian geratu zenean, bere alabatxoaren ardura (hartu zuen)
4. Gosalduta ondoren, **gehienetan**, ontziak Oierrek (garbitzen zituen) eta, ondoren, bere seme-alabak ikastolara eramaten zituen.
5. Oierrek eta Patxik, **astero-astero**, etxe guztiko garbiketa (egiten zuten)
6. Oier eta Patxi, **askotan**, oso goiz (jaikitzen ziren), eta horregatik, **gehienetan**, gauean goiz oheratzen ziren.
7. Garbi dago: Oier eta Patxi beraien haurrengatik (bihurtu ziren) etxeko "gizon".

Oierren eta Patxiren kasuak: egia ala gezurra?

Esataria. 1. Etxeko lanen edo etxearen eguneroko ardura bere gain hartu duten bi gizonekin hitz egingo dugu beraien esperientzia ezagutzeko. Zu, Oier, gutxira arte, ez dakit, "etxeko gizon" deituko dugu, esango dugu "etxeko gizon" izan zara. Noiz arte eta noiz?

Oier. Bai. Beno. Nik orain, ni neu fisioterapeuta naiz, ezta eta kontsultan izan dot (dut) beharra, baina orain dela sei urte umeak edukitzen hasi ginen etxean eta, beno ba ez geneukan, ez aukerarik, ez dirurik inoren esku lagatzeko eta tokatu jakun (zitzaigun) gure andrea eta bion artean banatzea etxeko beharrak. Eta orduan egun-erdiz izan naiz etxekoandre. Hori bai, esango dot (dut), ez naiz egun osokoa izan. Egundiz ni, eta egundiz nire andrea. Eta horiek dira.

Esataria 1. Egundiz aritzen zinen etxean edo aritu izan zara etxeko lanetan. Goizez ala arratsalde?

Oier. Ni goizez.

Esataria 1. Goizez.

Oier. Goizez beti.

Esataria 1. Normalean goiza izaten da kargatuxeagoa, e?

Oier. Bai ba! Errekaduak, sukaldeko beharrak, prestatzea bazkaria, beno, otorduak... Otordu guztien kargu neuk eduki izan dot (dut), eta beno, garbi, o sea, sukaldea zen nire terrenoa. Eta gero ba, umeak eroan, umeak ekarri, umeak garbitu, hau eta hau, medikua, ez dakit zer, badakit zer... Goizeko mugimendua.

Esataria 1. Bale. Orduan, komuna, garbiketa, hori dena arratsalderako.

Oier. Eta bai, etxetik kanpoko, o sea, sukaldekan kanpoko garbiketak: komuna, egongela, aspiradora ere bai gehienetan, hori andrearen terrenoa zen.

Esataria 1. Ya, eta plantxa?

Oier. Plantxa berea be (ere) bai.

Esataria 1. Eta hori adostuta ala?

Oier. Eta bai. Bakoitzak ze zaletasun zituen gehien eta neurea sukaldeko kontua eta kaleko beharrak ziren, ba, ba horixe, ez genuen konfliktu handirik eduki horrekin.

Esataria 1. (barretxoak). Beno, Patxi, eta zure kasua zein izan da? Oierren historia ezagutu dugu pixka bat, eta zurea?

Patxi. Beno, nirea, ni naiz etxeko gizona ba nire alaba jaio zenetik, orain dela sei urte.

Esataria 1. Bai. Eta?

Patxi. Guk bi ume dauzkagu. Bata mutikoa, hamar urtekoa, eta bestea, neska, Malen. Eta bai, Malen jaio zenean nik galdu nuen lana, langabezian geratu nintzen eta beno, erabaki genuen ba alde batetik nik etxean lan egitea, idazteko asmotan, eta beste alde batetik, eta bide batez, beno, etxeko lanak egitea. Eta beno, naturaltasun osoz hartu genuen erabakia eta horrela izan da eta niri tokatu zitzaidan eta beno, ni gustura nago etxean.

Esataria 1. Beraz, goizez etxean lanak egiten Patxi, eta gero arratsaldean edo momentutxoa aurkitzen duzuenean, idatzi.

Patxi. Bai. Beno, saiatzen naiz idazten, beno, ez dakit, umeekin beti ez da erraza. Baina beno, behintzat saiatzen, saiatzen...

Esataria1. Ordenagailua piztu, jaiki, ez dakit, lentejak nola...

Esataria 2. Bai. Nola maneatu pixka bat, bueltatu..

Esataria 1. Bueltatu ordenagailura. Gero arraina prestatu, gero berriz ordenagailura... Hola, saltoka-saltoka?

Patxi. Bai. Etxean beti dago zeoz, ezta? Eta beno, liburuan, nire liburuan aipatzen dudan bezala etxea animalia bizia bezalakoa da. Ez dakit. Ba agian, beno, beti agertzen da pelusaren bat...

Esataria 1. (barreak)

Patxi. ... pasilloan. Edo ez dakit...

Esataria 1. (barreak) Beti dago zaindu beharra, ez?

Patxi. Bai. Horrela izan dut, bai.

Esataria 1. Beno, garbi geratzen dena da bai Oierren eta bai Patxiren kasuan haurrengatik bihurtu direla etxeko gizon.

Oier. Bai. Bai.